

Під інноваціями в широкому значенні розуміється прибуткове використання новацій у вигляді нових технологій, видів продукції і послуг, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного, адміністративного чи іншого характеру.

Інновації на сучасному етапі розвитку економіки стають головним засобом збереження конкурентоспроможності і стають невід'ємною частиною підприємницької діяльності. Управління нововведеннями здійснюється паралельно з управлінням діючим традиційним виробництвом. Але методи управління інноваціями відрізняються від методів управління традиційним виробництвом, оскільки інноваційні процеси спрямовані на створення раніше неіснуючих продуктів, якісне оновлення виробничих сил та виробничих відносин.

Слід враховувати, що час постійно знецінює існуючі продукти та технології, тому для уникнення технологічного відставання нововведення слід прогнозувати і займатися ними постійно, а не тільки тоді, коли настають критичні обставини. Продуктові, технологічні та організаційні нововведення взаємопов'язані, тому проводити їх треба комплексно. Отже, головними принципами управління нововведеннями є:

- принцип безперервного прогнозування інноваційної ситуації;
- принцип динамічного попередження технологічного відставання;
- принцип системного впровадження новин у взаємопов'язаних сферах підприємницької діяльності;
- принцип поєднання інвестицій з інноваціями;
- принцип поєднання фінансового та інженерного аналізу результативності нововведень.

Якщо гроші на нововведення взяті з бюджетних коштів, будь-які нововведення з мінімальним прибутком підприємству вигідні. В умовах самофінансування гроші для реалізації НТД беруться з обігових коштів підприємства, тому інноваційний менеджер повинен шукати переконливі аргументи, обґрунтувати необхідність нововведень та відповідних капітальних вкладень у майбутній розвиток підприємства для збереження ним гідного місця на ринку товарів і послуг.

Інноваційна діяльність спрямована на практичне використання наукового, науково-технічного результату й інтелектуального потенціалу з метою одержання нової чи радикально поліпшеної виробленої продукції, технології її виробництва і задоволення платоспроможного попиту споживачів у високоякісних товарах і послугах, удосконалення соціального обслуговування.

Інноваційний процес полягає в одержанні комерціалізації винаходів, нових технологій, видів продукції та послуг, рішень організаційно-технічного, економічного, соціального та інших результатів інноваційної діяльності.

ОВСЯННИКОВА А.О., бакалавр, студент, ПДАБА

КРИТЕРІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСНОВАНІ НА ЕКОНОМІЧНІЙ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Інтергація економіки України в економіку розвинутих європейських країн на умовах рівності та партнерства можлива тільки при відповідності рівня промислового виробництва і якості продукції. З метою отримання стійких конкурентних переваг

компанії змушені шукати нові форми організації свого бізнесу. Одним з факторів, здатних підвищити конкурентоспроможність бізнесу, є активне використання інноваційних технологій виробництва.

Ведення успішної інноваційної політики є єдиним джерелом довгострокового успіху.

В цих умовах необхідно вибрати критерій оцінки ефективності управління компаній. Традиційні балансові показники (прибуток, рентабельність) не підходять, так як відстежують результат діяльності за минулий період. Необхідний критерій, який орієнтований на майбутнє.

Останнім часом широко застосовується концепція управління, заснованого на вартості підприємства (Value Based Management-VBM). Принциповою відмінністю порівняно з класичною концепцією управління є орієнтація на вартість підприємства, а не на поточний прибуток. Саме цей підхід дозволяє вибрати об'єктивний критерій управління підприємством, що реалізовує певні стратегічні цілі. Згідно концепції VBM будь-яке підприємство розглядається як система створення вартості і збільшення власного капіталу.

Для прийняття ефективних рішень та отримання бажаного результату необхідний правильний вибір концепції управління інноваційним процесом.

В контексті моделі вартості компанії, заснованому на дисконтування грошових потоків, можна припускати, що поточна вартість компанії дорівнює приведеній вартості очікуваного в майбутньому потоку грошових коштів.

Розглядаючи грошовий потік важливим є його тимчасовий чинник- на який проміжок часу прогнозувати розвиток грошового потоку. Як правило, виділяють два етапи:

-на першому етапі здійснюється детальне опрацювання параметрів грошового потоку в умовах інвестиційного етапу реалізації інноваційної стратегії підприємства. Цей етап називається прогнозним.

-на другому етапі, постпрогнозному, визначається вартість компанії в умовах реалізації цієї програми і забезпечення досягнення запланованих результатів.

Одним з основних видів вартості на базі моделі дисконтованого грошового доходу є економічна (стратегічна) вартість.

Припускаючи, що стратегічний плановий період компанії рівний T рокам, і на цей період спрогнозований грошовий потік, тоді економічна вартість підприємства (EC):

$$EC = \sum_{t=1}^T \frac{CF_t}{(1+r)^t} + PVCFI,$$

де $\sum_{t=1}^T \frac{CF_t}{(1+r)^t}$ - приведена вартість грошового потоку за плановий період;

$PVCFI$ – приведена вартість грошового потоку за залишковий період.

Тобто поточна вартість підприємства відповідно методам дисконтування грошових потоків визначається як сума поточних доходів за плановий період і реверсії (R).

Порівняння цих двох компонентів дозволяє визначити динаміку розвитку організації і певною мірою характеризує економічний вплив нововведень на майбутнє організації. Розглянемо цю тенденцію на прикладі трьох підприємств А, Б, В, які знаходяться в різних умовах.

$V_A = DCF_A < P_A$ Майбутня вартість підприємства перевершує поточну. Це свідчить про те, що програма стратегічного розвитку ефективна для підприємства. Така тенденція характерна для організацій, які розвиваються.

$V_B = DCF_B = P_B$ Майбутня вартість відповідає сьогоднішній. Програма стратегічного розвитку забезпечує стабільне положення на ринку. Характерна для зрілих організацій.

$V_B = DCF_B > P_B$ Поточна вартість перевершує майбутню, відповідає неефективній програмі стратегічного розвитку. Характеризує небезпеку деградації підприємства.

Аналізуючи вище представлену тенденцію можемо зробити висновки про теперішній стан підприємства, його життєвий цикл, що дає можливість робити обґрунтований вибір і застосування правильної концепції управління.

НИГМАТУЛЛИН Р.Р., бакалавр, студент, ПГАСиА

КОМПОНЕНТЫ РИСКА В ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ОЦЕНКЕ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ

Что бы получить наиболее вероятные значения показателей чистых денежных поступлений можно исходить из среднерыночных типовых тенденций и ситуаций. А также, дополнительно, экспертным путем, определить оптимистическую верхнюю границу и пессимистическую нижнюю. Эти значения могут быть достаточно объективно рассчитаны на базе методических приемов, при использовании веерных функций для построения «зоны безубыточности». Иначе говоря, мы в состоянии привести информацию по анализируемым инвестиционным проектам к виду, необходимому для применения положений теории вероятности.

В данном случае коэффициент вариации показывает степень риска, приходящуюся на одну денежную единицу чистых денежных поступлений, это дает более достоверную основу для сравнения вариантов инвестирования с различными значениями показателей экономической эффективности.

Возьмем пример, когда имеется два альтернативных инвестиционных проекта с различными значениями дисперсий и показателями эффективности. Если требуется сделать выбор, то нужно выбрать тот проект, который имеет наибольшую приведенную стоимость, при наименьшем риске. Но когда один из проектов имеет большую экономическую эффективность, а другой - меньшее значение дисперсии как косвенный показатель уровня риска то выбор будет не однозначным и далеко не очевидным. Для этого случая показателей оценки риска недостаточно, необходимо ввести новый, который бы позволял для рассматриваемых двух проектов рассчитать сопоставимые показатели оценки. Из перечня показателей теории вероятности наиболее приемлемый является коэффициент вариации, который равен отношению дисперсии на математическое ожидание параметра.

Предпринимательский риск- это вероятность недополучения дохода. Очевидно, что абсолютный уровень дохода на инвестированный капитал является важнейшим оценочным фактором эффективности инвестиций в данный проект. Рассмотрим, как эти два важнейших показателя качественно соответствуют друг другу.

- Ставка дохода стимулирует дополнительные инвестиции в данную сферу